

GILLETTE WAS MY FATHER

FERDINANDO FREGA

GILLETTE ALIKUWA BABA YANGU

THE FAMILY · 01

Baba yangu alizaliwa ndani ya jeraha.

Alikuwa na miaka kumi mama yake alipopokea nguo mbili zilizotapakaa damu. Zilikuwa za kaka yake — afisa wa Jeshi la Italia, aliyepotea katika vita vya Urusi. Hakuna uhakika. Hakuna kaburi. Hakuna sahihi. Ni deni tu la vita vilivyorudisha vipande na ukimya.

Siku hiyo, mama yake akilia, baba yangu alijifunza kanuni ya kwanza:

Maisha hayatoi punguzo.

Wajomba zake wengine wawili walijiunga na Carabinieri na wakawa maafisa wasio na kamisheni wa ngazi ya juu. Nidhamu haikuwa thamani ya familia. Ilikuwa hewa waliyoivuta.

Alihitimu katika shule ya Wasalesiani huko LAGONEGRO na akachagua njia ya kadeti wa afisa wa akiba. Mama yake, akiogopa kumpoteza mwana mwingine kwa maisha ya kijeshi, alimfanya aachishwe jeshi baada ya miaka miwili. Alikuwa na miaka ishirini na miwili. Tayari Kapteni.

Tayari ndani ya kazi yenye matumaini.

Lakini aliieleza kwa namna yake mwenyewe:

“Mafanikio ya kimya. Hakuna haja ya kujitangaza.”

Alirudi LUNGRO.

Akawa meneja wa klabu ya ufukweni huko COPANELLO. Kisha akafanya kazi Napoli kama mkaguzi wa kampuni ya bima. Alielewa mara moja kwamba huo haukuwa ulimwengu wake: maneno mengi mno, maadili machache mno.

Baada ya miezi sita, alijiuzulu na akarudi Castrovillari, ambako aliishi na dada yake.

Siku moja, ndani ya baa, aliokota kipande cha karatasi chenye mafuta. Kilikuwa na tangazo dogo kutoka Corriere della Sera. Walikuwa wakitafuta wafanyakazi wa mauzo. Jina la kampuni halikutajwa.

Aliomba kazi.

Kulikuwa na waombaji 120 kwa nafasi moja.

Alishika nafasi ya tatu.

Waombaji wawili wa kwanza walijaribu kujadili mshahara mkubwa zaidi. Waliondolewa.

Baba yangu alikubali lira 80,000 kwa mwezi.

Ilikuwa Januari 1962. Karani wa posta alipata takriban lira 15,000.

Miezi miwili baadaye, Gillette ilipandisha mshahara wake hadi lira 120,000. Mwezi uliofuata, hadi 150,000.

Haikuwa hisani.

Ilikuwa kutambuliwa.

Gillette ilielewa kwamba haikuwa imeajiri muuzaji.

Ilikuwa imewekeza katika mtu.

Kozi ya Frega

Mjini Milano, waliamua kwamba kila mwajiriwa mpya alilazimika kukaa wiki moja katika eneo la baba yangu.

Wengi hawakuinusuika.

Waliporomoka. Waliomba wapelekwe uwanja wa ndege ili wakasaini barua za kujiuzulu. Ni wale tu waliovuka siku tatu za kwanza — bila ukungu wa akili, bila kuvunjika, bila kupoteza utulivu wao, ndio walioweza kusema:

“Nilitoka hai katika kozi ya Frega.”

Miongoni mwao alikuwa Piero Chiummo.

Alifika akiwa mkuu wa matangazo na promosheni. Kisha akapigwa na wimbi la mshtuko la mbinu ya Frega.

Karipio kali. Kanuni iliyo wazi:

“Kama umekuja hapa kucheza, rudi Milano. Wateja huja kabla ya kila kitu kingine. Wao ndio wanaolipa mishahara yetu.”

CHIUMMO baadaye angekuwa Mkurugenzi Mkuu wa Gillette Italia kwa miaka ishirini na mitano.

Hakuwa mtu rahisi.

Lakini mbele ya baba yangu, alijifunza sarufi ya taaluma.

Calabria Ilikuwa Mtihani

Takwimu za baba yangu zilivuma makao makuu: usambazaji, uwepo wa bidhaa, sehemu ya soko ya Nielsen — asilimia 99.5 katika eneo lake lote.

Desturi ya kampuni ilikuwa rahisi:

“Kama Frega anaweza kufanya hivyo Calabria, katika eneo lililoharibiwa, basi nawe unaweza kufanya hivyo popote.”

Njia zake zilipangwa wiki nne kabla.

Hoteli. Migahawa. Baa. Maduka ya tumbaku. Kila kituo kimewekwa kwenye ramani. Kila miadi imehesabiwa. Hakuna kubuni papo hapo. Hakuna vikengeusha.

Kwanza, matatizo yalitatuiliwa uwanjani.

Kisha Milano ikajulishwa.

Jiometri kamili.

Gillette tayari ilikuwa kampuni ya kimataifa yenye uwepo unaopanuka duniani, na miaka ya mwanzo ya 1960 ilikuwa kipindi cha shinikizo kubwa la kibiashara na ubunifu katika soko la vinyozi. Lakini Calabria, faida halisi ya ushindani ya kampuni ilikuwa na jina: Frega.

“Day Outstanding”

Kisha wakaja watu wa udhibiti wa mikopo wa Gillette, wakiwa wamejihami kwa msemo wa Kiingereza uliosikika muhimu, karibu wa kutisha:

“Day Outstanding.”

Kiingereza hakikuzungumzwa sana huko. Kwa baadhi ya watu, msemo huo peke yake ulitosha kuleta wasiwasi.

Ulimaanisha wastani wa siku ambazo wateja walichukua kulipa ankara zao.

Timu ya mikopo ilichukua taarifa za akaunti za kila robo mwaka zilizokabidhiwa kwa kila muuzaji na kuzichambua pamoja. Wangeweza kufanya hivyo Milano. Lakini walitaka kuiona Calabria kwa macho yao wenyewe. Walikuwa na udadisi. Walikuwa na maswali.

Iliwezekanaje?

Calabria, eneo lililodhaniwa kihistoria kuwa maskini, lenye viwanda vichache, shughuli chache za kiviwanda, na daraja la chini la kiuchumi — ingewezaje kuwa na uaminifu wa malipo unaolingana na Milano?

Baba yangu alimtazama Mkurugenzi wa Mauzo, Dkt. Di Tullio.

Di Tullio aliitumia fursa hiyo.

“Hamjui? Frega huzunguka akiwa na silaha. Mteja wa kwanza anayeshindwa kulipa anapigwa risasi.”

Wanaume wale watatu walipauka.

Walikusanya ripoti zao, takwimu zao, nyaraka zao — na wakaondoka.

Hekaya ya muuzaji wa Gillette mwenye bunduki ilienea miongoni mwa wateja.

Baada ya hapo, hakuna aliyewahi kuuliza alichokificha chini ya koti lake.

Lakini hakubeba silaha yoyote.

Alibeba moyo wake tu — kwa ajili ya kampuni na kwa ajili ya familia yake.

Na kwake, vilikuwa kitu kimoja.

Mtihani wa Ijumaa Usiku

Gillette International ilianza kujiuliza kama hadithi hiyo ilikuwa kweli.

Asubuhi moja, bila taarifa, BWANA DE WAKEFIELD, Mkurugenzi Mtendaji wa Gillette Europe, aliwasili Milano. Alimwomba DKT. DI TULLIO aondoke mara moja kwenda Calabria.

Alitaka kukutana na mtu aliyekuwa akizitia takwimu wazimu.

Dau lilikuwa rahisi.

Ijumaa moja, saa 2:00 usiku, haingewezekana kabisa Frega kuwa kazini kilomita mia moja kutoka nyumbani.

Di Tullio alihakikisha kwamba angekuwa kazini.

Walimkuta akitoka katika duka la mwisho la tumbaku kwenye njia yake.

Hakuonekana kushangaa.

Aliwasalimu na akauliza kama walitaka kukagua kazi aliyokuwa ameifanya.

Hawakuthubutu.

Mwingereza aliuliza kama hii ilikuwa hali ya kipekee.

Baba yangu alijibu kama wembe:

“Hii ndiyo namna yangu ya kawaida ya kufanya kazi. Kama hamjaridhika, nitasaini barua yangu ya kujiuzulu mara moja.”

Walikunywa kahawa.

Walikuwa karibu kuondoka.

Kisha baba yangu akawasimamisha.

“Lazima mlipie kahawa yenu. Ninyi si wageni wangu. Haimo katika njia iliyotiwa saini.”

Walidhani anania.

Walilipa.

Kisha wakaelewa.

Yote yalikuwa pale:
Kanuni ya heshima.

Kanuni ya maadili.

Kanuni ya kisheria.

Nadharia moja tu.

Hawa ndio wanaume walioijenga Gillette.

Huu ndio ulikuwa mfumo.

Huyu ndiye alikuwa baba yangu.

GILLETTE ALIKUWA BABA YANGU.

Ferdinando